

Вінклер, Йозеф

Natura morta. Римська новела / Йозеф Вінклер ; переклала з німецької Неля Ваховська. – Чернівці : Книги – XXI, 2015. – 144 с. ISBN 978-617-614-112-9

В'їдливо, детально і гротескно, близько до фламандського живопису і Паоло Пазоліні Йозеф Вінклер пише свій натюрморт – римський базар на П'яцца Вітторіо Емануеле, де в робочі дні життя перемирене розкішшю смерті у барокових ескападах кольору й запаху, а на вихідних нудьгується й нуртується під Ватиканом.

ББК 83.3(4Авт)62-8Вінклер-44

Перекладачка висловлює особисту подяку Анастасії Зазірній та Стефано Лаццарі за допомогу з перекладом.

Видання здійснено за підтримки:

Державної канцелярії Австрійської Республіки

Австрійського культурного форуму

Представництва Австрійської служби академічного обміну, м. Львів

Іноземного підприємства «Євроголд Індестріз ЛТД»

bm:uk eurogold

INDUSTRIES

oead

австрійський культурний форум

Представництво
у Львові

Усі права застережено. Відтворювати будь-яку частину цього видання у будь-якій формі та в будь-який спосіб, у тому числі електронно, без письмової згоди правовласників заборонено.

© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 2001.

All rights reserved by and controlled through Suhrkamp Verlag Berlin.

© Книги – XXI, 2015, видання українською мовою

© Неля Ваховська, 2015, переклад

© Тарас Федірко, переклад віршів з італійської

© Анна Стьопіна, 2015, обкладинка

© Роман Сабадаш, 2015, дизайн

ЗМІСТ

natura morta I	9
син торговки інжиром	37
natura morta II	69
li mortacci tua прокляття твоїм померлим	91
білий дрок	123
червоний дрок	137

З білими персиками і букетом червоного дроку в руках літній чоловік наздогнав кульгаву жінку, яка дибала до входу на Стацйоне Терміні і несла у прозорому пакеті, поміж свіжих овочів, газету «Сропаса Vera»¹, тицьнув їй квіти і вигукнув: «Auguri e tante belle cose!»²; та сторопіло роззирнулася, беручи в руки букет, і подякувала йому за турботу, лише коли обережно зішкандибала сходами на платформу метро, зі своєю торбинкою персиків, з червоним дроком, із розповідями про любовні гризоти й нещастя, вбивства і самогубства із «Сропаса Vera». Перед гуркітливими сходами колінкував брудний жебрак з картонкою в руках, на ній було написано: «No fame! Non ho una casa!»³ Біля його

¹ «Сропаса Vera» – італійська жовта газета, виходить з 1969 року. – *Прим. перекл.*

² Вітаю й бажаю всього найкращого! (*итал.*)

³ Я голодний! Мені ніде жити! (*итал.*)

босих ніг лежала велика ікона роботи Гвідо Рені, на якій архангел Михаїл колов мечем демона, що розлігся на краю пекла, схожий із морди на кардинала Памфілі – пізнішого Папу Іннокентія Х. Біля образу, на якому лежали кілька зіжмаканих лір, мерехтів вогник свічки у червоному пластику. Один із трьох гранатів, що котилися гуркітливими сходами, розлетівся на друзки, червоні зернята зажебоніли долу по бетонних східцях. Серед гурту яскраво вдягнених сомалійок, які оточили квіткову крамницю в павільйоні метро – наймаються до римлян прислугою, ночують по знайомих і ще не мають поштової адреси, – якийсь чоловік роздавав товсту пачку листів, підписаних арабською. Чорнявий, на вигляд шістнадцятирічний хлопець із довгими віями, що майже сягали його всіяних веснянками щік, і срібним розп'яттям на шиї, читав уголос награмузляне на стіні: «Luisa ama Remo. Ti voglio bene da morire!»⁴

У вагоні метро чоловік, вітаючись, поцілував жінку і кілька разів ляснув долонею по її гострих

⁴ Луїза кохає Ремо. Люблю тебе до смерті! (итал.)

колінах, а вона кулаком правої руки штурхнула його в ногу. Потім, виходячи на наступній станції, він поцілував її стиснутий кулак і попрощався коротким «Auguri!»⁵ Біля своєї скостенілої бабці, яка носила дзеркальні сонячні окуляри й обмахувалася чорним віялом, похнюпившись, сидів недоумкуватий хлопчина з легким пушком над верхньою губою. Він шаснув до ширинки й перевірів, чи застібнута блискавка, коли помітив, що один пасажир дивиться на його стегна. На правому зап'ясті хлопець носив браслет у кольорах «Роми», на ньому було вишито «Roma»⁶. Вказівним пальцем правої руки він поторгав коронку на зубі і змастив собі губи рожевою гігієнічною помадою. На вогнегаснику над його головою хтось написав фломастером: «L'Aids nel mondo, la Lazio in Italia!»⁷

Чорнявий, на вигляд шістнадцятирічний хлопець із довгими віями, що майже торкалися його всіяних веснянками щік, і срібним розп'яттям на шиї,

⁵ Щасливо! (итал.)

⁶ «Рома» та «Лацио» – римські футбольні клуби, постійні суперники. – Прим. перекл.

⁷ У світі СНІД, в Італії – Лацио! (итал.)